

Rajonunk helységelben

Egyre szélesebben bontakozik ki a hazafias verseny

Világosan

Éveken át a helyi néptanács nem használt eléggé változatos módszereket a honpolgárok mozgósításában s így az általuk elért eredmények távolról sem tükrözték a hegylajai nagyközség tényleges lehetőségeit. Ez év elején, amikor ülésszakon elemezték a múlt esztendői eredményeket, meghatározták az idei feladatokat, s úgy döntöttek, hogy az eddiginél sokkal fokozottabb mozgósító munkát fejtenek ki a lakosság körében.

A községbeliek úgy határoztak, hogy ebben az esztendőben 608 200 lej értékű hazafias munkát teljesítsenek. Legjelentősebb céljaik között szerepel a galsai nyolcosztályos iskola épületének befejezése, a világosi művelődési otthon javítása, a meglévő iskola helyiségek karbantartása, a Világoson építendő új iskolához szükséges anyagoknak a helyszíni való szállítása, utak, hidak javítása, zöldsévetek, virágágyások létesítése, stb.

Annak érdekében, hogy sikeresen valóra válthassák e jelentős tennivalókat, eredményesen mozgósították a képviselőket, honpolgári bizottságokat, s nem utolsósorban az egész lakosságot. Nincs szándékunkban itt felsorolni mindazon megvalósításokat, amelyeket év eleje óta értek el a község lakói. Elég ha csak annyit említünk meg, hogy az eltelt három hónap alatt 335 000 lej értékű hazafias munkát végeztek el, ami nem kevesebb, mint 55 százalékát teszi ki egész évi vállalkásuknak. Brădean Gheorghe, Lămoș Petru, Tihel Zoltán, Krámer Pál, Borlea Ștefan, Raab Antal, Crișan Pavel, Burtică Florica, Heinstei Teréz és más képviselők, Tamaș Ioan, Vela Petru, Tath Damian, Codreanu Ștefan, Cohan Petru honpolgári bizottsági elnökök, Borlea Livius, Vagălaș Doru, Popa Mihai, Grozav Ioan, Suciu Maria, Zimer Maria, Blaga Elena és számos más honpolgár fáradságot nem kímélve munkálkodott azért, hogy szebbé, rendezettebbé tegyék községüket.

A világosiak eddigi eredményei, valamint az a lelkes munka, amit nap mint nap végeznek községük szépítéséért, arra enged következtetni, hogy ebben az esztendőben nekik is sikerül felküzdeniük magukat az élenjárók közé.

Pécskán

Is jelentős sikereket értek el a különféle hazafias akciókban. Mintegy 17 000 négyzetméternyi parkot hoztak rendbe, 8200 facsemetét ültettek, továbbá 45 000 fát beültetett. A 18., 19. számú kerületében az összes kiöregedett fát dísz, illetve gyümölcsfacsapetelekkel helyettesítették. Kiss Balázs, Kovács Sándor, Barna Livius képviselők, csanagymint Maroscsák Ilés, Guciás Judit és Dumici Octavia honpolgárok szorgalmasan dolgoztak az említett munkálatoknál. Idén, több utcában terjesztik ki a villanyhálózatot. A honpolgárok a közelmúltban társadalmi munkában ásták ki a 60 villanyoszlop elhelyezéséhez szükséges gödröket, ezáltal is csökkentve a villamosításra fordítandó összeget. Ennél a munkánál Ocsó István, Popa Ioan, Rusu Teodor, Frațila Ilie, Beliti Filip és más honpolgárok tüntek ki.

A pécskaiak egész évi vállalkása 838 500 lej értékű hazafias munkát előkészít. Ebből eddig 243 300 lejt teljesítették.

Kimagasló eredményeket születtek rajonunk számos más községében is. Így Mácsán 346 000, Szentimreton 232 000, Vingán 244 600 lej értékű hazafias munkát végeztek a honpolgárok. Szükséges azonban, hogy ezekben a községekben, ahol még csak a napokban láttak hozzá vállalkásaik teljesítéséhez, fokozzák az irányító tevékenységüket, kövessék az említett községek példáját. Meggyőződésünk, hogy rajonunk valamennyi községe figyelemre méltó sikerekkel köszönti majd a közelgő két ünnepet, május elsejét, a dolgozók nemzetközi szolidaritásának napját és május 8-át, a Román Kommunista Párt fennállásának 45. évfordulóját.

Szebbnél-szebb modellek és konfekció-minták töltek be a hosszú és széles szabász-asztalt. Ezek az új modellek, melyeknek sorozatgyártása nem sokára megkezdődik a Készruhagyárban. Pollák János a kreációs műhely vezetője és Cimpian Elisabeta modell-rajzoló-álly győzik kíváncsítani a legszebbet a 41 modell közül, melyeket már 1967-re terveztek.

(Kelen Ferenc felvétele)

Kétezerrel több cikk áruháza

Ez a hét is úgy telt el, mint a többi dolgozó munkahely. Utolsó napjához érkezve összegezték: mit végeztek, milyen tapasztalatokkal gazdagodtak. S ennek alapján jelöljük meg a következő hét tennivalóit. Egyéni tervezés, fontolgatás, családi megbeszélés, a feladatok, eredmények közös számbavétele a munkahelyeken. Ime ilyenek a munkában elvégzett feladatok.

A mostani, a május első felétől való munkánk számára gazdaságilag számított hozott. Összintén szólván, már régóta vártuk. De hamar tegyük hozzá azt is, kitörő örömmel fogadjuk a hírt, hogy ma, április 2-án szélesre nyitja vonatát, szinte földig üveges ajtaját a kétezerrel több apró cikk áruháza a Cernel utca és az Avram Iancu tér sarkán.

Hosszu hónapok óta találgatták a járókelők: vajon milyen megdöbbentés készül a régi üzlet helyén. Mert, hogy valami újdonság lesz, arra könnyű volt következtetni az átalakítási munkálatok jellegéből, a csupa üvegábrakból, az alacsonyabbra hozott mennyezetről, a hangulatos, modern megoldású világításról. A héten aztán gépkocsik kanyarodtak a Cernel utcai bejárat felé. Az áruk pillanatok alatt lekerültek s ugyancsak dolgoztak az elárusításnak, Wolf György üzletfelelősen, az elhelyezésben, rendezésben. Az izléses polcok, vitrinek már a helyükön sorakozva vártak az elrendezésre. Hat nagy csoportba osztályozhatnák az árusításra kerülő cikkeket: háztartási vegyszerek, villamosági cikkek, edények, apró, a háztartásban használatos vasárú, illatszerek, üveg- és porcelán áru.

Most aztán ugyancsak csodájára járhatunk az új üzletnek már nemcsak mint kíváncsi szemlélők, hanem tevékeny vásárlóként is. Az üzlet összege, kellemes hatást vált ki a belépőből, az elárusító gárda kedves, jól szakképzett kereskedelmi dolgozókból áll. Tisztelettel ragyog az üzlet, az érdekes megoldású mozaik padló is nagyszerűen beillik a modern vonalú üzlet összképébe.

A Helyi Kereskedelmi Szervezet vezetősége időszerű kérdést oldott meg az új üzlet létesítésével. A vásárlók bizonyára örömmel fogadják majd az új jellegű háztartási üzlet megnyitását s nemcsak az első, de a rákövetkező napokon is elárusítják. Az áruellátásból ítéve arra következtethetünk, hogy valamennyien találunk kedvükre való és elegendő árut.

S mi csodálkozva tapasztaltuk, hogy a segédműveletek mily csekély időt vesznek igénybe e hatalmas gépnél a korábbi szerszámokkal szemben.

Lassan ismét visszafelé fordultunk köpenyét, hogy a csarnokban szülőgőzű porszemcsék ne találgassanak menedéket jöcskán becsúszott, jényes, érzékeny prizma, s a többi csúszó felületen. Közben a szerelők vezetőjével, aki egyben a részleg szakszervezeti bizottságának elnöke is — a szerelők újszerű munkájáról beszélgettünk.

— Az álszervezés óta — mondja szinte egyszerűen, — elértük azt, hogy minden nap ütemesen többet szerelünk össze az előirányzatnál. A múlt hónapban például 30 százalékos túlszámnyalást értünk el. S ez a hónap sem lesz gyengébb, — mosolygott el Dines elvtárs. Majd tréfásan folytatta: — Mi meg is mondtuk a „vezérkar” tagjainak, hogy hozzanak csak a hó vége felé jöjjenek látogatásba, az eredményt konstataálni és inkább többet járjanak a gépműhelyekben, hogy mi idejébe kapjuk az alkalmatosságokat.

Mennyire igazra volt a brigádvezetőnek, Mert ez különösen most nagyon fontos, hiszen az S-család minden második órában egy újabb taggal szaporodik. S nem is akármilyen, mert valamennyire programvezető szerkezet kerül már...

Tóth Sándor

MEGHÍVÓ

Az Arad városi néptanács végrehajtó bizottsága összehívja a városi néptanács összes képviselőit a néptanács VII. rendes ülésére, amelyet 1966. április 5-én kedden, délután 4 órakor tartanak a városi néptanács székházának dísztermében (Köztársaság-utja 75 szám).

NAPIREND:

1. A végrehajtó bizottság jelentése a jó városgazdálkodás és városépítés érdekében hozott intézkedésekről.
2. Beszámoló a községgazdálkodási állandó bizottságnak a választások óta kifejtett tevékenységéről.

COJOCARU SIMION mérnök, elnök

MICLEA ILIE, titkár

— Jó, hogy ma jötték, — jordan felém utközbem. — Mert mi volt itt tegnap... alig lehetett szót érteni... A jörmesek, a tévések gépei peregettek, zakatoltak, a jörmesek tízei vették célba ezt az SN 630-aszt — lövellték rá jénycsöveikre — mutat egy nyolcköpenyes — hosszú szürke padra, — mely mellé időközben odaértünk.

Lassan, óvatosan húzta le az amugy is teljesen átlátszó műanyag köpenyét, amely hol az egyik fogantyúba, hol a keresztoszal kerekébe akadt meg egy pillanatra. Csakhamar megcsúszottak robusztus alakját, hatalmas, erős állkapcsait össze-szorított körményét, a rüpos esztergáloszerkezetet s a többi szürke színben játszó vagy csillogó alkatrészt. Egy gombnyomásra felbukkant a motorok s a keresztoszal nagy iramban száguldott előre a tokmány felé. S amikor már-már odaért, hirtelen megtorpant. Egy szerkezet önműködően állította le.

— Tessék megnézni, most már kezdheli a munkát az esztergályos — mondotta kísértőn.

A húszezredik...

nek a legkésebb bizonyítéka az egyre nagyobb számban befutó külföldi rendelés.

— Az aradi szerszámgyártás alig két évtized után — mondta legutóbb Dines Nicolae a szerelők brigádfelelőse, aki már az alapozási munkákból is derekasan kivette részét, — elérte azt a szintet, melyet előre kitervezünk.

S már vezet is bennünket a szomszéd csarnok felé, hogy bemutassa az „átnepeltet”, az S-család húszezredik jól megteremtett jüát, „akét” annak ellenére, hogy csak két napos már kinőtte „hátlálgombolós nadrag-módra” szaporodó gyárak és üzemek munkacsarnokait. Az u-

Szóra érdemes!

Néhány nappal ezelőtt szakadó esőben, négy-öt esztendősi fiúcskára figyeltem fel az utcán. Édesanyja szorosan magamellé vonta s az esernyő védelme alatt egyre noszogatta:

— Gyorsabban, szíveském, hörgi áznunk!

A fiúcska húzta magát és tágranyított szemmel, csodálkozva bámulta a hulló cseppeket. Egy-szercsak felkiáltott:

— Nézd anyu, a Holtmaros — és kacsójával egy víziócska mutatott, amelyet még egy nagyobacska gyermek is könnyedén átléphetett volna.

Erről a kedves kis jelenetről jutott az eszembe, hogy az arány — bár ismerjük a pontos meghatározását: a méretek többé-kevésbé törvényszerű viszonya — igen relatív fogalom. Gyermekszemmel a resicai postaépület, amelyben egykor lakunk, ha nem is kacsálában forgo, de számomra valóságos kastély volt. A füstölő gyárkemenyekkel, amelyek az eget vették, csak a környező hegyek vehették fel a versenyt. Oriánsnak tűnt akkor a Kereszt-hegy és mégis könnyen feljutottam a tetejére. Odaönt a hancurozás mindig élvezetesebb volt, mint otthon az udvaron.

Néhány esztendővel ezelőtt viszontláttam Resicát. Az ósdi „kastély” eltörpült az új, még feljött szemmel is hatalmas postaépülethez viszonyítva. A Kereszt-hegy csak mint jókora domb örködött a város fölött. De amikor úgy, mint hajdanában, onnan a magasból akartam átlátni Resica élő térképét, a domocska meghosszszulta kevélységemet. Csak félórás szuszogás, izzadás után engedte meg, hogy birtokomba vehessem a fennsíkot. Pedig valamikor, míg százig számoztam, futólépesben tettem meg a telőtőig az utat. És mily boldogság volt onnan fentről kiáltani: „Hahó, főt vagyok a Mont Blanc!”

De mindez nem azt bizonyítja, hogy az arányról szóló meghatározás elvesztette érvényét, hanem valami mást. Talán azt, hogy a fiúcska Holtmarosnak tekintette a víziócskát, de hoinap már eltörpülnek számára azok a többemeletes épületek, amelyekre mi oly büszkék vagyunk ma. S csak akkor ismeri el igazi nagyságukat, amikor ösziül fejfel felkapaszkodik az utolsó emeletre, hogy onnan ölelje át gyermekkorra kedves városának élő térképét.

Péterfi Rozália

A Hegyalján is verőfényben usznak a domboldalak s a szőlőskertek. A világosi állami gazdaság 8. számú brigádjának szorgalmas tagjai máris ott teremtik a főkék körül s éles-hegyes kapajukkal fellazítják a földet. Felvételünk a munkai részlegen készült.

Miner-Onnan Merről-arról

A szöttesek, varrottasok breazai mesterei

A himzés-varrás régi mesterség a Cimpina és Sinaia közötti erdői tájakon. A breazai, a comarnici, a secariai vagy a teslái pásztosok asszonyai és lányai mécsvilágnál varrták és hímizték saját maguknak és családjuknak. De később rossz idők jártak, és a felülmúlhatatlan alkotók, akik türelmesen öröklítették meg a varrogó rokonait, kénytelenek voltak eladni alkotásaikat, hogy megélhessék az élet nehézségeivel.

De a szövés, himzés és varrás népművészete fennmaradt és a nyaralóknak, nemzedékekről nemzedékre szállt.

1944 után a breazai rétek is mintha szebben virágoztak volna. Legalább is így látták ezt a breazai népművészek. Amikor szép az élet, a környezet is szebbnek látszik, 1948-ban a varrás és a himzés mesterei kisipari szövetkezetet létesítettek, népi varrottas szövetkezetet, amely egyedül álló volt a maga nemében. Kezdetben a szövetkezetnek fél százánál kevesebb tagja volt. Maria Turcanu vagy Elena Băcanu, Elena Nicu, Maria Enoiu és mások még ma is emlékeznek meghatározó sorsukra, amikor befejezték az első ingek, abroszok, törölközők himzését.

Művészetük híre gyorsan elterjedt, s csakhamar érkezni kezdtek a rendelések nemcsak az országból, hanem külföldről is. A breazai népművészek jelenleg évente 110 000 kézimunkát készítenek, csaknem 200 félétt.

A tókói olimpiai játékokra érkezett román sportolók meglepődtek, amikor Japán fővárosában és más helyeiben román népművészetet láttak. De a breazai népművészek készítették a himzett ingeket, kátrincákat, nemcsak Tokióban viselik különféle alkalmakkor, hanem Párizsban, Moszkvában, Varsóban, New Yorkban is a világ sok más városában is.

A breazai Arta casnică szövetkezet gyönyörű szöttesei, varrottasai messze földre, hetedhétországon túlra is eljutnak. Ezt a művészetet, amelyet a nemzedékek örökléként őriztek, csak napjainkban becsülik meg igazán. Elena Chitu vállalt majdnem 90 esztendő nyomja és legalább háromnegyed évszázada varrja a virágokat és ingeket, asztalterítőket. E halhatatlan művészet titkaival halvány mécsvilágnál ismerkedett, később pedig a mai szötteket sok tagjának lett az oktatója. Keze alatt sok fiatal dolgozik, mint Cornelia Pavel, aki alig töltötte be a 17. évét, vagy Zenoia Barbucaanu és Zamfira Nicolae, akik már most igazi művészei a szakmának. A korkülönbség ellenére Breaza 1200 népművészre egytől egyig a fiatal-ság jellemző.

I. ZAMFIRESCU az Agerpres Ploiești tartományi tudósítója

Sötét fenyveserdő szélén.

Cseppek a nagyvilágból

Egy Fehér-tengeri uszó jégthálán megkezdte tevékenységét az a szovjet biológus expedíció, amely a fókák életét tanulmányozza. Ezeknek az állatoknak a ritka szép szőrméje nagy keresletnek örvend a világpiacra. Az utóbbi években azonban aggasztó gyorsasággal megfogyatkoztak. Kihalásuk megakadályozására elhatározták vadászásuk megtiltását és uszó kutatóállomást létesítést, amely behatóan tanulmányozza életkörülményeiket és kihalásuk megakadályozásának lehetőségeit.

Néhány napi kutatás után a helikopterek a Fehér-tenger északi

nyugati vidékén elterülő jégmezőn fókatelepeket fedeztek fel. Két helikopter egy jégthálára szállította az expedíció hat tagját. A kutatók különleges sátrakban laknak majd és rendelkeznek a tudományos tevékenységükhöz szükséges minden készülékkel és műszerrel.

Közvetítették a híres pisai torony jédségének évi mérését végző szakemberek jelentését. A szakértők kijelentették, hogy a legutóbbi évben a jédség pontosan 1 mm-rel nőtt, azaz körülbelül egy gombostűfejnyivel. Véleményük szerint, ha a jédség továbbra is ilyen ütemben növekszik, a torony még 280 évig nem fog ledőlni.

Az angol szakemberek új hordozható készüléket szerkesztettek, amellyel a nukleáris reaktor közelében a levegő radioaktív tartalmát mérik. A levegő radioaktív fertőzése esetén nyomon lehet követni az állapotot a levegő szennyeződésének fokát. A Rami típusú transzistoros készülék egyáltalán az alfa és beta sugárakat is jelzi és regisztrálja.

Ivan Habarov szibériai vadász az első ember a világban, aki egy medve barlangjában aludt. Habarov vadászát közben járattak és összefogva egy gödörbe zuhant és ott nyomban mély álmomba merült. Másnap reggel puska lövésekre ébredt. Vadászatai ráta látták és lelőtték a barlangban lévő medvét. Amikor hallották, hogy valaki mozog odabent, a vadászok azt hitték, hogy még egy medve van a barlangban és újból löni akartak. Habarov kidőlni kezdett.

20.000 jel
másodpercenként

A Tókió Szabura Electric japán cég elektrosztatikus impriáló berendezést készített, amely olyan sebesen működik, mint a számkokkal dolgozó gyors elektronikus számológépek többsége.

Az új felvevő berendezés kapacitása 152 sor másodpercenként (egy sorban 130 jel van), ami csaknem 20 000 jelnek felel meg másodpercenként. A kísérletek folyamán a sebességgel másodpercenként 250 sorra növelték.

Az amerikai Stramberg Carlson cég leggyorsabb ilyen berendezésének kapacitása 60 sor másodpercenként.

A több mint 100 jellel dolgozó új japán gépek előnye az is, hogy őr, teljesen jól olvasható másolatot készíthet, míg a régebbi gépek mindössze egyet.

— Onán néni, a maga feje és szíve tudja mindazt, amit mi a történelmekönyvből keresünk, s úgy látom, hogy Victoria a maga szívét örökölte.

A dal archeológiája

Van Bukarestben egy intézmény, ahol — inkább, mint másutt — a népdalok, a népi táncok és a népmesék találkoznak egymással, akárcsak a folyók vize a nagy tengerben. Ezek hangszalagok, filmek, fényképek és változatos jutnak el ide. A pártatlan gazdasági, társadalmi és kulturális felvirágzásnak ezekben az években lehetővé vált, hogy mindez, amit a nép alkotott a néphez kerüljön vissza. A felújító folklor-gyűjtő számára, aki felkeresi a mezőket, az erdőket, a nyáriak embereit, minden lépés meglepetéssel tartogat, akárcsak a múlt maradványait kutató régész számára. Az Akadémia Néprajzi és Folklorintézeté fennállásának alig 16 éve alatt csaknem 80 000 folkloralkalmat gyűjtött össze az ország minden tartományából. E munka célja feltárni a régi és a szocialista társadalmunkban bekövetkezett mélyreható átalakításokból fakadó új népi alkotást.

Al. Brad, az Agerpres szerkesztője

A sugárzás — az űrhajósok legveszélyesebb ellensége

Nikolaj Dubinyin, a neves szovjet genetikus válaszolt arra a kérdésre, hogy az embernek mindig űrhajós ruhát kell-e viselnie ahhoz, hogy egészségesen térjen vissza a bolygóközi repülésekről. A szovjet tudós a Szovjetek a Roszija című lapban közölt cikkében hangsúlyozza, hogy erre sokáig szükség lesz, mert a tudomány még hosszú ideig nem lesz képes annyira megváltoztatni az ember szerkezetét, hogy a sugárzás ne veszélyeztesse egészségét.

A cikk szerzője rámutat, hogy az űrhajó burkolatán és az űrhajós ruhán kívül még egy védelmi rendszer óvja az embert, a növényeket és a mikroorganizmusokat a kozmikus sugárak ellen, s ez a sejtekben van.

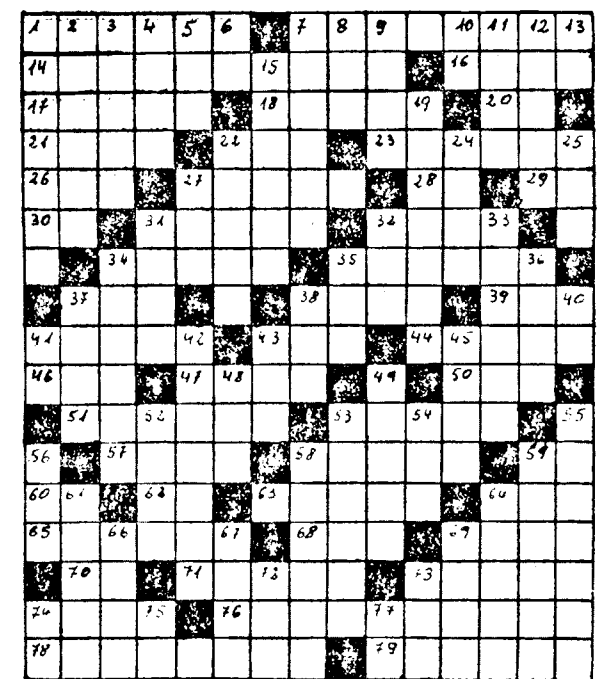
A szakemberek most olyan vegyianyagokat és kombinációkat keresnek, amelyek nem ártalmasak a sejtekre és védik azokat a sugárzástól. Dubinyin és munkatársai kimutatták, hogy a bromin, jód és más anyagoknak a sejtekbe vezetett ionjai, ha nem is védik meg a kromoszómákat a sugárzás azonnali veszélyétől, bizonyos mértékben csökkentik hatását.

Laboratóriumban tanulmányozták a szöveteket, sztreptomycin és más készítmények hatásait. Ezek genetikai védelmet jelentenek az emberi sejteket érő 50—100 röntgen erősségű sugárzás esetén.

4. A világ művészetének nagyjai

Szovjetunió

VISSZINTES: 1. Szovjet szobrász (1899—1953), híres munkája: „Munkás és kolhozparasztnő”, amelyet a párizsi világkiállításra készített. 7. Szovjet szobrász. Nevéhez fűződik a harkovi Tarasz Szvecsenko, az uljanovszki V. I. Lenin, s a moszkvai Repin szobor. Munkái a bukaresti szépművészeti múzeumban is láthatók. 14. Az olimpián résztvevő versenyző. 16. Szovjet szobrász. Híres munkája: „Az utcák a proletariátus fegyvere”. 17. Jóképűen. 18. Pusztuló. 20. Helyrag. 21. 112 a régi Rómában. 22. KGB. 23. Azerbajdzsán iró és gondolkodó (1140—1202). 26. Játssza a teniszben — eredeti helyesírással. 27. Fertőtlenítő hatású szer. 28. KS. 29. Balzsam. 30. US. 31. Gyakorlat. 32. Shakespeare-hős. 34. Testrészek. 35. Ma is élő szovjet festő. 37. ARY. 38. Becézett fiúnév. 39. Harap. 41. Svájci író (1821—1881). 43. Jugoszláviai város. 44. Folyó Moldvában. 46. Folyó Afrikában — eredeti helyesírással. 47. Oldósz. (ék. hiány). 50. Elena! 51. Betörő. 53. Péksütemény. 57. A val a végén, község Fogaras mellett. 58. Folyó Csehszlovákiában. 59. Kérdőszó. 60. Teszi, mert van ne-

ki. 62. MT. 63. Sancel. 64. Tüzelő (ék. hiány). 65. Szovjet festő (1871—1960) Repin tanítványa. Leghíresebb kompozíciója „Parasztküldöttek kihagyatása V. I. Leninrel 1920”. 65. Összevissza v. 69. Huncut (ék. hiány). 70. Szovjet repülőgép típus. 71. Végtelen folyó az NSZK-ban! 73. Római festő, keresztnevének kezdőbetűjével. 74. Takaár (ék. hiány). 76. Régi köztisztviselő. 78. Szovjet festő és grafikus, a Szovjetunió Állami Díjas művésze. Híresebb alkotásai: „Unnep a kolhozban”, „Aratás”, „Traktorosok ebédje” stb. 79. Orosz festő (1806—1858).

FÜGGŐLEGES: 1. Kiemelkedő szovjet építész. 2. Odesszus másik neve. 3. Vízet tesz hozzá. 4. Fohászi (ék. hiány). 5. NPN 6. Neked van — románul. 7. Amerikai biológus (1866—1945). 8. Község Kisjenő rajonban. 9. Nemes gáz. 10. Kötőszó. 11. Jugoszláv város. 12. Sajtíj. 13. Azonos betűk. 15. Szovjet grafikus, a Szovjetunió Állami Díjas művésze. 19. A XIX. század egyik legjelentősebb orosz szobrásza (1835—1896). 22. Szovjet festő. Híres „A szarmovai üzemben” című vászna. 24. Csomagoló eszköz. 25. Tejtermék. 27. Dél-afrikai holland származású telepes. 31. Selyem fajta. 32. Inari növény. 33. Dal. 34. Híres szovjet festő. 35. Ohella is ez volt. 36. Község Cimpulung Moldovense községben. 37. Beccap. 38. Lakoma. 40. Részvételárság. 41. Ev — románul. 42. Orosz tájképfestő (1861—1900). Híresebb alkotásai közül megemlíthetjük: „Március”, „Vladimorka”, „Az arany ősz” stb. Képeit a bukaresti szépművészeti múzeum őrzi. 43. Török méltóság. 45. A Mendelejev táblázatban eredetileg 92 volt. 48. Szovjet sakkzó. 49. Orosz festő (1834—1882) híres képe: „A trojka”, valamint számos orosz író arcképe. 52. Fa levélkoronája. 53. Tárgyal. 54. RAL. 55. Az orosz realista szobrászat egyik nagy alakja (1784—1833) 56. Nyelvtani fogalom. 58. Szovjet festő, Repin tanítványa (1882—1934). Híresebb műve: „Trascenka”, „Kubany felé”. 59. Vakaró. 61. Durva vászonfajta. 64. Szovjet építész (1872—1936). Művészetére az egyszerűség jellemző. 66. ... iacia est. 67. Lusta. 69. Nem tiszta fejtű. 72. CZO. 73. Messzeség. (ék. hiány). 74. Azonos betűk. 75. DS. 77. Libahang.

A mult heti keresztrejtvény helyes megfejtése: Eurázsia, Mürön, Dipilon, Xeuixsz, Rhodos, Eüroa, Apellesz, „oanon, szigoru, Pheidias, Szkopasz.

Kiapadhatatlan forrás

Része életünknek, egész lényünknek. Benne van egy egész nép meleg szívének dobogása, az erdő zugása, a folyók morajlása, a vágó és a szeretet redőlése, az izzó gyűlölet, a hosszas megálázás és elnyomás ellen. A folklór — e drágakövekből összerakott kincs, amelyben az évszázadok folyamán egy egész nemzet szelleme halmozódott fel, ma kapta meg igazi értelmét: kiapadhatatlan forrás, népi bölcsességének, szorgalmának és bátorságának forrása.

A multban a hivatalos szemlék amolyan szórakozásnak tekintették a román folklórt, amely ma az öt megillető rangra emelkedett, a kilforított művészi alkotás rangjára. A rádióban és a televízióban, a művelődési otthonokban és a művelődési házak színpadán, a nagy országos versenyeken, amelyek a távlati kedvű sorozatával érték el tetőfokukat, a műkedvelők ezrei tarták a nagyközönség elé a dalok és a táncok gazdagságát, a nemzedékekről nemzedékre szállt népszokásokat. Néhány év óta a román népdal és népi tánc világhíró utra indult és minden

alkalommal hozott magával valamit: a külföldi tisztelőket és megbecsülést, a világ bármelyik sarkán is fordult meg. S ennek így is kell lennie, mert a folklór a népeletnek az az oldala, amely a legmélyebben, a legátalozottabban lejezi ki a nép jelenlegi és mindenkori szellemét.

„Hogy el ne vesszen“

Egy Kisküllő menti faluban a mult őszén elbeszélgettem egy fiatal tanítóval, Ion Rătuival. Az oktató elmondta, hogy a faluban hagyományává vált: dalokat és csújogataikat feltű gondolat őrzi. Kezdetben azt hittem, hogy amolyan tartózkodásról van szó a zokkal szemben, akik irodalmi szövegeket, néprajzi tárgyakat, koreográfiát moimovek stb. gyűjtik. Dehogy is! Egész egyszerűen a fiataloknak és az öregeknek arról az egymás iránti „kötelességről” van szó, hogy átvegyék egymástól, illetve átadják egymásnak, nemzedékekről nemzedékre, a falu szellemi életét. Egy ház tornácán nyolceves leányka énekel. Varro-

Orvostudományi újdonságok

Öt esztendő múlva a rákbetegség több fajtájának okait ismeri fogjuk s igen valószínű, hogy gyógyításának módszereit is megtaláljuk — jelentette ki Maurice Green professzor, a Saint Louis-i egyetem orvostudományi fakultása mellett működő molekuláris vírusológiai intézet igazgatója. „Két évvel ezelőtt a probléma még megoldhatatlannak tűnt. Ma azonban joggal reménykedhetünk a megoldásban. Először megvannak az eszközök és ismeretek” — mondotta.

Dr. Green professzor és munkatársainak eddig sikerült elkülöníteni nyolc rákkeltő adenovírust s remélik, hogy sikerül megtalálni bennük a rákkeltő anyagot.

Amint az MTI közli, dr. Csányi Endre, a budapesti Gyógyszerészeti Intézet tudományos munkatársa, valamint Institoris László vegyész-mérnök és Horváth Dezsőné, a budapesti Chinoin vegyészeti és gyógyszerészeti gyár onkológiai laboratóriumának munkatársa ki dolgozták a leukemia elleni Myelobromol készítmény gyártását.

A készítmény klinikai kipróbálása öt évvel ezelőtt kezdődött meg. A budapesti Onkológiai Intézetben és a debreceni 2. számú orvosi klinikán végzett kísérletek szerint a Myelobromollal kezelt betegek 75 százaléka pozitív eredményeket értek el.

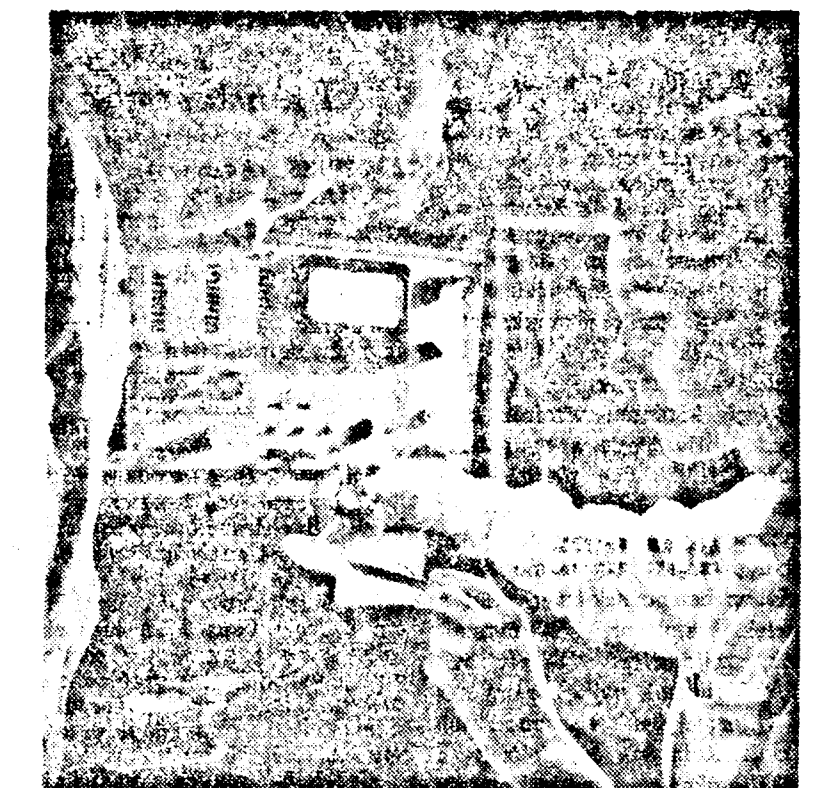
A szívbetegségek kevésbé fenyegetik a fizikai tevékenységet végző embereket, mint azokat, akik kerülnek az ilyen tevékenységeket. Szívroham esetén az előbbieknél ugyancsak két-háromszor nagyobb esélyük van arra, hogy túléljék a krízist.

Erre a következtetésre jutott dr. Charles W. Franck, a New York-i Egyetem orvosi fakultásának tanára, 55 000 különböző koru és foglalkozású amerikai munkáson végzett megfigyelései alapján.

Meteoritot tanulmányoznak a bolgár tudósok

Amint a BTA közli, a Veliko Trnovo tartományi Pavel községben a parasztiok megfigyeltek egy csillogó tárgyat, amely mélyen becsapódott a földre. A szakértők megállapították, hogy egy szabálytalan gömb alakú, 3 kilo súlyú meteoritot van szó. A kívül fekete, belül pedig világosbarna színű meteorit oly kemény, hogy hegyes részével üveget lehet vágni. A bolgár tudósok folytatják a meteorit vizsgálatát.

Ugyanaznap Magyarországon is megfigyeltek egy erősen csillogó, majd fellobbanó meteoritot esés közben. A magyarországi Uránia csillagvizsgáló igazgatója hangoztatja, hogy az ország területére is hulltak meteoritdarabok.

Képünk a bukaresti Higiéniai Intézet két vegyészét, Maria Ionescut és Toader Mariát ábrázolja laboratóriumi munka közben.

Tüzelőanyagok szuperszonikus repülőgépek számára

A Stoke Orchard-i (Anglia) szénipari kutatóintézet technikusai közölték, hogy felfedezték egy szénből előállított tüzelőanyagot, amely kiválóan alkalmas a hang sebességénél háromszor gyorsabb repülőgépek számára. A tüzelőanyag magába szívja a szuperszonikus repülés óriási hőjét és a magas hőfokoknál stabil marad, mint a sugárhajtású repülőgépeknél használt he-rozan (finomított petroleum).

A tüzelőanyag kokszenben elegendő szénből kivont kátrányon alapul. A Shell brit cég tudományos kutató laboratóriumaiban olyan tüzelőanyag előállításán dolgoznak, amelynek lehetővé kell tennie, hogy a szuperszonikus utasszállító repülőgépek üzemelési költségei ne legyenek nagyobbak a hang sebességénél kisebb gyorsaságú modern repülőgépek üzemeltetési költségeinél.

Nemrég a cég laboratóriumában sikerült létrehozni egy tüzelőanyagot, amelynek kalóriás ereje körülbelül 30 százalékkal nagyobb mint a modern petrolumoké. A Shellidine nevű tüzelőanyag azonban egyelőre olyan drága, hogy nem használható szuperszonikus utasszállító repülőgépekhez. A kutatásokat folytatják.

Olvasás-tanítás géppel

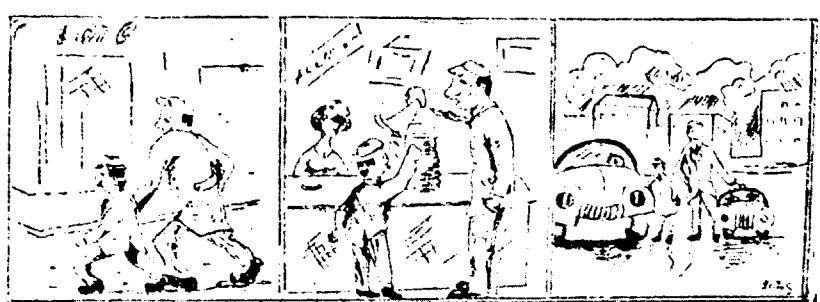
Az Edison amerikai cég gépet szerkesztett, amelynek segítségével a gyermekek gyorsan megtanulnak olvasni. Tulajdonképpen egy szótárról van szó, amelynek billentyűi különböző színre vannak festve. Ha a

gyermek lenyomja az egyik billentyűt a papírtékereszen színes betű jelenik meg. Ugyanakkor egy hang kimondja a betűt, amely láthatóvá válik a billentyű fölött elhelyezett képernyőn is.

A játékhöz hasonló gépet révén a gyermek rövid idő alatt elsajátítja a legnehezebb dolgot, a szótárogatást a különálló betűkből.

A gép megalkotói szerint egy gyermeknek mindössze napi 30 perc gyakorlatra van szüksége, hogy megtanuljon olvasni.

A karikaturista szemével

Ilyen a szerencsét

KÜLPOLITIKÁBAN